

**A 2008. ÉVI ŐSZI MŰEGYETEMI ÁLLÁSBÖRZE
A LÁTOGATÓK ÉS A KIÁLLÍTÓK VÉLEMÉNYEI ALAPJÁN**

Budapest, 2009. június 29.

Készült a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Diákközpontjának gondozásában, a 2008. október 29-30-án megrendezett Műegyetemi Állásbörze látogatói és a kiállító körében végzett kérdőíves adatfelvétel alapján.

Készítették: Fürstall Fruzsina, Kreutzer Richárd, Szabó Imre

TARTALOMJEGYZÉK

1. A LÁTOGATÓK ALAPADATAI.....	2
2. A KIÁLLÍTÓK ALAPADATAI.....	6
3. TERVEZETT LÉTSZÁMFELVÉTEL, KERESETT SZAKMÁK, ÜRES POZÍCIÓK.....	8
4. A LÁTOGATÓK MUNKATAPASZTALATA.....	9
5. SZAKEMBEREKEL VALÓ ELLÁTOTTSAÁG, IÁÉNY	12
6. AZ ÁLLÁSKERESÉST BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK.....	13
7. AZ ÁLLÁSKERESŐK MOBILITÁSA	16
8. A LEGNÉPSZERŰBB VÁLLALALATOK.....	17
9. MUNKATÁRSÁK MEGTALÁLÁSÁHOZ HASZNÁLT CSATORNÁK, FONTOS SZEMPONTOK	18
10. ELVÁRT, FELKÍNÁLT JÖVEDELEM.....	20
11. INTÉZMÉNYEK MEGÍTÉLÉSE, BME-N VÉÁZETTEK ERŐSSÉGE, GYENGESÉGE	24
12. A TOVÁBBKÉPZÉS IRÁNTI IÁÉNY, ÉS ANNAK TÁMOGATÁSA3	26
13. A LÁTOGATÓK RÉSZVÉTELÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐ, A RENDEZVÉNY MEGÍTÉLÉSE	27
14. A KIÁLLÍTÓK RÉSZLVÉTELÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐ, A RENDEZVÉNY MEGÍTÉLÉSE.....	29
15. A LÁTOGATÓK ISMERETSZERZÉSI FORRÁSÁI.....	31

1. A LÁTOGATÓK ALAPADATAI

1. A 2008. őszén a rendezvényre kilátogató hallgatók, frissdiplomások közül 1520-an válaszoltak kérdéseinkre (közülük 58,3 % a férfiak aránya). Az egyes kérdésekre válaszolóok száma ettől esetenként eltérhet. A látogatók 40,7%-a 22-24 éves, 16,9%-a 25-27 éves és több mint 13%-a 28 évnél idősebb.
2. Az előző állásbörzéhez képest majdnem 6%-kal nőtt a látogatók között a végzetek aránya.
3. A látogatók 37,7%-a első hagyományos alapképzésben, 33,8%-a első BSc/BA alapképzésben vesz részt, 18,9%-uk már befejezte tanulmányait és egy diplomával rendelkezik, ami egy 5,7%-os növekedés a 2008 tavaszi börzén mért adatokhoz képest.
4. 27,8%-uk 2009 előtt, 32,6%-uk pedig 2009-ben szerez diplomát, míg 39,6%-uk 2009 után végez.
5. A látogatók 43,9%-a rendelkezik állandó lakóhellyel Budapesten. Az állandó lakhelye szerint a látogatók 16,9%-a valamely megyeszékhelyen, 0,9%-a pedig külföldön lakik, a többiek kisebb városban vagy községben laknak.
6. A korábbiakhoz hasonlóan a rendezvény iránt a műszaki és/vagy gazdaságtudományi képzést nyújtó egyetemek, főiskolák diákjai tanúsítanak jelentős érdeklődést. A válaszadók 38,2 %-a nem jelenlegi/volt műegyetemi hallgató.
7. A villamosmérnökök és az informatikusok, valamint a gazdaság- és társadalomtudományi kar hallgatói kiemelkedő arányban képviseltették magukat: a látogatók 29,1 %-a BME Villamosmérnöki és Informatikai Karán tanul(t). A Budapesti Műszaki Főiskoláról érkezett a legtöbb nem műegyetemi látogató.

Kor	2008. tavasz	2008. ősz	
		Gyakoriság	Megoszlás
18-21 év	22,0%	440	29,1%
22-24 év	40,7%	615	40,7%
25-27 év	20,6%	256	16,9%
28-30 év	8,1%	83	5,5%
31-34 év	3,4%	63	4,2%
Elmúlt 34 éves	5,0%	54	3,6%
Összesen	100,0%	1511	100,0%

1. táblázat: A válaszadók életkora

Nem	Gyakoriság	Megoszlás
Férfi	886	58,3%
Nő	634	41,7%
Összesen	1520	100,0%

2. táblázat: A válaszadók neme

Nem	Gyakoriság	Megoszlás
Hallgató	1076	71,5%
Végzett	428	28,5%
Összesen	1504	100,0%

3. táblázat: A válaszadók státusza

Státusz	Gyakoriság	Megoszlás
Jelenleg első osztatlan alapképzésben veszek részt	567	37,7%
Jelenleg első BSc/BA alapképzésben veszek részt	509	33,8%
Befejeztem felsőfokú tanulmányaimat, egy diplomával rendelkezem	285	18,9%
Jelenleg másoddiplomás képzésben veszek részt	49	3,3%
Jelenleg doktori képzésben veszek részt	29	1,9%
Befejeztem felsőfokú tanulmányaimat, több diplomával rendelkezem	65	4,3%
Összesen	1504	100,00%

4. táblázat: A válaszadók hallgatói státusza

Végzés éve	Gyakoriság	Megoszlás
-1999	38	2,8%
2000-2004	55	4,0%
2005-2007	117	8,6%
2008	169	12,4%
2009	445	32,6%
2010	305	22,4%
2011	110	8,1%
2012-	125	9,2%
Összesen	1364	100,0%

5. táblázat: Az első diploma megszerzésének (várható) éve

Lakóhely	Gyakoriság	Megoszlás
Budapest	664	43,9%
Megyeszékhely, megyei jogú város	256	16,9%
Más város	382	25,2%
Község	199	13,1%
Külföld	13	0,9%
Összesen	1514	100,0%

6. táblázat: A válaszadók állandó lakóhelye

Intézmény	Gyakoriság	Megoszlás	Válaszolóok arányában
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	890	56,4%	59,6%
Budapesti Műszaki Főiskola	117	7,4%	7,8%
Budapesti Gazdasági Főiskola	66	4,2%	4,4%
Szent István Egyetem	55	3,5%	3,7%
ELTE	52	3,3%	3,5%
Budapesti Corvinus Egyetem	49	3,1%	3,3%
Dunaújvárosi Főiskola	46	2,9%	3,1%
Szegedi Tudományegyetem	25	1,6%	1,7%
Miskolci Egyetem	24	1,5%	1,6%
Gábor Dénes Főiskola	22	1,4%	1,5%
Külföldi Intézmények	19	1,2%	1,3%
Pécsi Tudományegyetem	19	1,2%	1,3%
Széchenyi István Egyetem	17	1,1%	1,1%
Pázmány Péter Katolikus Egyetem	16	1,0%	1,1%
Károly Róbert Főiskola	14	0,9%	0,9%
Általános Vállalkozási Főiskola	13	0,8%	0,9%
Debreceni Egyetem	13	0,8%	0,9%
Nyíregyházi Főiskola	13	0,8%	0,9%
Nyugat-Magyarországi Egyetem	12	0,8%	0,8%
Semmelweis Egyetem	11	0,7%	0,7%

Heller Farkas Főiskola	10	0,6%	0,7%
Kodolányi János Főiskola	9	0,6%	0,6%
Pannon Egyetem	9	0,6%	0,6%
Szolnoki Főiskola	10	0,6%	0,7%
Zsigmond Király Főiskola	8	0,5%	0,5%
Kecskeméti Főiskola	6	0,4%	0,4%
Tessedik Sámuel Főiskola	7	0,4%	0,5%
Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola	4	0,3%	0,3%
Eszterházy Károly Főiskola	5	0,3%	0,3%
Harsányi József Főiskola	4	0,3%	0,3%
Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem	4	0,3%	0,3%
Eötvös József Főiskola	2	0,1%	0,1%
International Business School	2	0,1%	0,1%
Károli Gáspár Református Egyetem	1	0,1%	0,1%
Wesley János Lelkészképző Főiskola	1	0,1%	0,1%
Magyar Képzőművészeti Egyetem	1	0,1%	0,1%
Tomori Pál Főiskola	2	0,1%	0,1%
Összesen	1579	100,0%	

7. táblázat: A válaszadók kibocsátó intézmény szerinti megoszlása (Válaszadók száma: 1493)

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	Gyakoriság	Megoszlás	Válaszolók arányában
Villamosmérnöki és Informatikai Kar (VIK)	266	29,1%	29,9%
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar (GTK)	153	16,8%	17,2%
Gépészmérnöki Kar (GPK)	129	14,1%	14,5%
Építészmérnöki Kar (ÉPK)	108	11,8%	12,1%
Építőmérnöki Kar (ÉMK)	103	11,3%	11,6%
Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar (VBK)	100	11,0%	11,2%
Közlekedésmérnöki Kar (KSK)	43	4,7%	4,8%
Természettudományi Kar (TTK)	11	1,2%	1,2%
Összesen BME karok	913	100,0%	

8. táblázat: A válaszadók BME Karok szerinti megoszlása

Szak	Gyakoriság	Megoszlás	Válaszolók arányában
műszaki informatika, mérnök informatikus	174	11,7%	12,8%
közgazdász, közgazdasági, gazdálkodási és menedzsment	155	10,4%	11,4%
gépészmérnök	150	10,1%	11,0%
villamosmérnök	145	9,7%	10,7%
műszaki menedzser	144	9,7%	10,6%
építészmérnök, építész	103	6,9%	7,6%
építőmérnök, földmérő és térinformatikai mérnök	93	6,2%	6,8%
vegyészmérnök	37	2,5%	2,7%
környezetmérnök	34	2,3%	2,5%
nemzetközi gazdálkodás, nemzetközi kapcsolatok, nemzetközi tanulmányok, gazdaságdiplomácia és nemzetközi menedzsment	32	2,1%	2,4%
biomérnök	32	2,1%	2,4%
közlekedésmérnök	31	2,1%	2,3%
kommunikáció és médiatudomány, kommunikáció	21	1,4%	1,5%
ipari termék és formatervező mérnök	19	1,3%	1,4%
informatikatanári, informatikus	18	1,2%	1,3%
kereskedelem és marketing, kereskedelmi	18	1,2%	1,3%
idegenforgalom és szálloda	17	1,1%	1,3%
matematikus, alkalmazott matematikus	15	1,0%	1,1%
egyéb	253	17,0%	18,6%
Végösszeg	1491	100,0%	

9. táblázat: A válaszadók végzett szak szerinti megoszlása (Válaszadók száma: 1360)

2. A KIÁLLÍTÓK ALAPADATAI

1. A kiállítóknak készített kérdőívünket 152 cég töltötte ki, akik több mint 2/3-a közép-magyarországi székhelyű. Őket az észak-magyarországi, az észak-alföldi és a közép-dunántúli székhelyű cégek követik. A Műegyetemi Állásbörze még mindig elsősorban a nagyvállalatok toborzási fóruma: a válaszadók 60,3 %-a nagyvállalat (250 fő feletti), a mikro- és kisvállalkozások mindössze 3,5 %-ot tesznek ki, a fennmaradó 36,2 %-ot kis- és középvállalkozások adják.
2. A kiállítók főtevékenységi területe szerint a börzén leginkább az informatikai, információtechnológiai, telekommunikációs cégek képviseltették magukat, akiket a gépjárműgyártásban érdekeltek és az elektronikai termékek gyártói követték.
3. A kiállítók 50,4 %-ánál 50 főnél több műszaki/mérnöki végzettségű alkalmazott dolgozik, 26,2 %-uknál 50 főnél több gazdasági végzettségű diplomás, amely arány több mint 10 %-kal kisebb a 2008. tavaszi állásbörzén szereplőknél. Ezzel szemben az 50 főnél több informatikust foglalkoztató szervezetek összes kiállítók közötti aránya (29,2 %) közel megegyezik az őszi állásbörzéivel.

Kiállítók főtevékenységi területe	Gyakoriság	Megoszlás
Informatika, információtechnológia, telekommunikáció	43	28,3%
Gépjárműgyártás és értékesítés, beszállítás	25	16,4%
Elektronikai termékek gyártása, forgalmazása	14	9,2%
Energiatermelés, erőművi szolgáltatás, közmű szolgáltatás	9	5,9%
Munkaerő-közvetítés, munkaerő-kölcsönzés, személyzeti tanácsadás, HR szolgáltatások	9	5,9%
Tanácsadás, szolgáltatás	7	4,6%
Média, lapkiadás	6	3,9%
Építőipar (alapanyaggyártás, tervezés, kivitelezés)	6	3,9%
Gyógyszeripar, gyógyászati segédeszközök + vegyipar (4+2)	6	3,9%
Gépgyártás	5	3,3%
Pénzügyi, számviteli, banki szolgáltatások	4	2,6%
Szállítmányozás, közlekedés	4	2,6%
Kereskedelem, értékesítés	4	2,6%
Élelmiszeripar	2	1,3%
Egyéb	8	5,3%
Összesen	152	100,0%

10. táblázat: Kiállítók főtevékenységi területe

	Műszaki/mérnöki végzettségű alkalmazott	Informatikai végzettségű alkalmazott	Gazdasági végzettségű alkalmazott
0 fő	4,1%	5,7%	1,7%
1-10 fő	11,4%	31,1%	34,2%
11-30 fő	21,1%	24,6%	23,3%
31-50 fő	13,0%	12,3%	11,7%
50 fő felett	50,4%	26,2%	29,2%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%

11. táblázat: A kiállító cégek megoszlása egyes végzettségű alkalmazottak létszáma szerint

	BME-n végzett műszaki/mérnöki végzettségű alkalmazott	BME-n végzett informatikai végzettségű alkalmazott	BME-n végzett gazdasági végzettségű alkalmazott
0 fő	14,6%	32,1%	34,2%
1-10 fő	13,4%	16,0%	32,9%
11-30 fő	24,4%	22,2%	15,2%
31-50 fő	12,2%	9,9%	5,1%
50 fő felett	35,4%	19,8%	12,7%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%

12. táblázat: A kiállító cégek megoszlása egyes BME-s végzettségű alkalmazottak létszáma szerint

3. TERVEZETT LÉTSZÁMFELVÉTEL, KERESETT SZAKMÁK, ÜRES POZÍCIÓK

1. Annak ellenére, hogy nem adott meg mindenki konkrét létszámot a börzét követő fél évben a válaszoló vállalkozások 98,9 %-a tervez létszámbővítést, mely során összesen 2573 főt kívánnak felvenni. Sorrendben leginkább informatikai végzettségűt (896 fő), műszaki/mérnöki végzettségűt (807 fő), más végzettségűt (468 fő), valamint gazdasági végzettségű (402 fő) szakembereket keresnek a vállalkozások. Az informatikai és a gazdasági végzettségűek iránti keresletet a kislétszámú (legfeljebb 10 fő) kereslet jellemzi (az informatikai végzettségűeket kereső vállalatok 59,3 %-a, a gazdasági végzettségűek 73,9 %-a tartozik ebbe a csoportba), ezzel szemben a műszaki/mérnöki végzettségűek iránti keresletet a felvenni kívánt létszám nagyságának változatosabb megoszlása jellemzi.
2. A kiállító cégek létszámbővítési szándékát, a betölteni kívánt pozíciók számát a börze előtt is megkérdeztük (és a börze kiadványában meg is jelentettük). Akkor összesen 1301 állásajánlatból válogathattak az érdeklődők. A felvenni kívánt létszám erősen szór. A kiállítók körülbelül ötöde 1-5 főt kíván felvenni, a 6,9 %-uk pedig 100 főnél többet (itt is csak a saját maga részére munkaerőt kereső cégeket említettük).
3. A legkeresettebb végzettségűek a villamosmérnökök, a meghirdetett pozíciók majdnem 1/5-e nekik szól. Őket az informatikusok (17,8 %), a gépészmérnökök (16,3 %), és a műszaki menedzserek (11,2 %) követik.

Felvenni kívánt létszám	Műszaki/mérnöki végzettségű	Informatikai végzettségű	Gazdasági végzettségű	Más végzettségű	Összesen
1-5 fő	45,6%	59,3%	73,9%	58,1%	18,4%
6-10 fő	27,9%	11,9%	8,7%	16,1%	23,0%
11-20 fő	19,1%	11,9%	6,5%	6,5%	21,8%
21-50 fő	4,4%	11,9%	10,9%	16,1%	19,5%
51-100 fő	1,5%	3,4%	0,0%	0,0%	10,3%
100 fő felett	1,5%	1,7%	0,0%	3,2%	6,9%
Bővítést tervező cégek száma [fő]	68	59	46	31	87
Felvenni kívánt összlétszám [fő]	807	896	402	468	2573
Felvenni kívánt összlétszám 2007. őszén [fő]	1228	1358	1134	640	4362

13. táblázat: A kiállító cégek megoszlása egyes végzettségű alkalmazottak létszáma szerint

Létszámváltozást terveznek	Gyakoriság	Összes arányában	Válaszolók arányában
igen	96	70,1%	76,8%
nem	29	21,2%	23,2%
nem tudom	12	8,8%	
Összesen	137	100,0%	

14. táblázat: A kiállítók létszámváltoztatási szándéka – a kérdőív adatai alapján

Létszámváltozás iránya	Gyakoriság	Összes arányában
Létszámfelvételt tervez	86	98,9%
Létszámleépítést tervez	0	0,0%
Mindkettőt tervez	1	1,1%
Összesen	87	100,0%

15. táblázat: A kiállítók létszámváltoztatási iránya – a kérdőív adatai alapján

4. A LÁTOGATÓK MUNKATAPASZTALATA

1. A látogatók 44,7 %-a végez eseti/állandó munkát. A munkavállalók 69,8 %-a végzettségéhez vagy tanult szakmájához részben köthető, míg 30,1 %-a ahhoz nem köthető munkát végez. A műegyetemi látogatók 40,6 %-a, míg a külsős látogatók 50,3 %-a dolgozik valamilyen gyakorisággal. A 2008 tavaszi állásbörzéhez képest 4,1%-kal nőtt azon BME-s látogatók aránya, akik részmunkaidőben, mellékállásban dolgoznak és 9,4%-kal a külsős látogatók aránya.
2. A válaszadók 11,7 %-a volt ösztöndíjasként vagy szakmai gyakorlaton külföldön.
3. A látogatók 49,1 %-a rendelkezik (jelenleg) tanult szakmájában gyakorlattal, 27,3 %-a legfeljebb 3 hónap, 16 % 4-12 hónap, 5,4 %-uk pedig 1 évnél hosszabb gyakorlattal rendelkezik.
4. A gyakorlatszerzés leggyakoribb módja a kötelező szakmai gyakorlat (58,4 %-uk szerzett így tapasztalatot). A gyakornoki program részaránya a tapasztalatszerzési módok között 10,3 %.
5. A válaszadók 93,8 %-a beszél angolul, 58,3 %-a németül és 11,3 %-a franciául. Továbbá 15,7 %-uk legalább 3, 52,7 %-uk pontosan 2, 31,6%-uk pedig 1 nyelven beszél valamilyen szinten.

Dolgozol jelenleg?	„BME látogató”	„Külsős látogató”	Együtt
Igen, munkaviszonyban, főállásban	7,2%	19,0%	12,0%
Igen, részmunkaidőben, mellékállásban	17,9%	18,7%	18,2%
Igen, alkalmanként, esetileg	12,6%	7,8%	10,7%
Igen, saját vállalkozásomban/a családi vállalkozásban	2,8%	4,7%	3,6%
Nem dolgozom	59,4%	49,7%	55,5%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%

16. táblázat: A látogatók munkatapasztalata BME látogató és Külsős látogató megoszlásában

Dolgozol jelenleg?	Férfi	Nő	Együtt
Igen, munkaviszonyban, főállásban	12,7%	11,4%	12,2%
Igen, részmunkaidőben, mellékállásban	17,8%	19,0%	18,3%
Igen, alkalmanként, esetileg	11,1%	10,0%	10,7%
Igen, saját vállalkozásomban/a családi vállalkozásban	4,5%	2,2%	3,6%
Nem dolgozom	53,8%	57,4%	55,3%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%

17. táblázat: A látogatók munkatapasztalata Férfi és Nő látogató megoszlásában

Dolgozol jelenleg?	„Hallgató”	„Végzett”	Együtt
Igen, munkaviszonyban, főállásban	3,5%	33,6%	12,0%
Igen, részmunkaidőben, mellékállásban	22,2%	8,7%	18,4%
Igen, alkalmanként, esetileg	13,1%	4,7%	10,7%
Igen, saját vállalkozásomban/a családi vállalkozásban	3,5%	3,8%	3,5%
Nem dolgozom	57,8%	49,2%	55,4%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%

18. táblázat: A látogatók munkatapasztalata Hallgató és Végzett látogató megoszlásában

Dolgozol jelenleg?	Kapcsolódik-e végzettségéhez?			Összesen
	igen	nem	részben	
Igen, munkaviszonyban, főállásban	65,2%	15,2%	19,6%	100,0%
Igen, részmunkaidőben, mellékállásban	25,8%	43,9%	30,3%	100,0%
Igen, alkalmanként, esetileg	47,8%	24,2%	28,0%	100,0%
Igen, saját vállalkozásomban/a családi vállalkozásban	33,3%	29,6%	37,0%	100,0%
Összesen	42,5%	30,1%	27,3%	100,0%

19. táblázat: A látogatók munkatapasztalatának végzettséghez való kapcsolódása

Külföldi ösztöndíj/szakmai gyakorlat	Gyakoriság	Megoszlás
vettem részt	94	11,7%
nem vettem részt	707	88,3%
Összesen	807	100,0%

20. táblázat: Vettél már részt külföldi ösztöndíjon/szakmai gyakorlaton?

Szakmai tapasztalat mértéke	Gyakoriság	Megoszlás
Nem rendelkezem szakmai gyakorlattal	404	50,9%
Rendelkezem szakmai gyakorlattal	390	49,1%
legfeljebb 3 hónap	217	27,3%
4-6 hónap	72	9,1%
7 hónap-1 év	55	6,9%
1-3 év	31	3,9%
3 év vagy több	12	1,5%
Nem adott meg időtartamot	3	0,4%
Összesen	794	100,0%

21. táblázat: Hány hónap szakmai gyakorlattal rendelkezel?

Gyakorlatszerzés módja	Gyakoriság	Megoszlás	A válaszadók arányában
Kötelező szakmai gyakorlat keretében	277	58,4%	71,0%
Félév-/ évhalasztással teljes munkaidőben	17	3,6%	4,4%
Részmunkaidőben tanulmányaim mellett	51	10,8%	13,1%
Gyakornoki program keretében	49	10,3%	12,6%
1 hónapnál hosszabb nyári munka során	78	16,5%	20,0%
Egyéb	2	0,4%	0,5%
Összesen	474	100,0%	

22. táblázat: Szakmai gyakorlatodat hogyan szerezted? (Válaszadók száma: 390)

	Nyelvismeretet megjelölők arányában	kezdő	alapfok	középfok	felsőfok	anyanyelvi
angol	1417	107	172	887	231	17
német	881	160	172	446	87	14
francia	170	44	46	53	24	3
olasz	82	28	17	30	4	3
orosz	64	29	14	9	4	8
spanyol	88	41	25	19	2	-
román	17	3	1	1	8	4
egyéb	90	32	17	21	8	12
összesen	2809	444	464	1466	368	61
átlag	1,86	0,29	0,30	0,97	0,24	0,04

23. táblázat: A látogatók nyelvismeretének megoszlása (Válaszadók száma: 1510)

	Nyelvismeretet megjelölők arányában	kezdő	alapfok	középfok	felsőfok	anyanyelvi
angol	93,8%	7,1%	11,4%	58,7%	15,3%	1,1%
német	58,3%	10,6%	11,4%	29,5%	5,8%	0,9%
francia	11,3%	2,9%	3,0%	3,5%	1,6%	0,2%
olasz	5,4%	1,9%	1,1%	2,0%	0,3%	0,2%
orosz	4,2%	1,9%	0,9%	0,6%	0,3%	0,5%
spanyol	5,8%	2,7%	1,7%	1,3%	0,1%	0,0%
román	1,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,5%	0,3%
egyéb	6,0%	2,1%	1,1%	1,4%	0,5%	0,8%
összesen	100,00%	29,4%	30,7%	97,1%	24,4%	4,0%

24. táblázat: A látogatók nyelvismeretének megoszlása (Válaszadók száma: 1510)

	gyakoriság	megoszlás	közülük az adott nyelvet beszél							
			angol	német	francia	olasz	orosz	spanyol	román	egyéb
1 nyelvet ismerők	477	31,6%	392	76	5	0	1	0	2	0
2 nyelvet ismerők	796	52,7%	788	611	88	31	17	28	8	22
3 vagy több nyelvet ismerők	237	15,7%	237	195	77	51	46	59	7	68
összesen	1510	100,0%	1417	882	170	82	64	87	17	90

25. táblázat: A látogatók nyelvismeretének megoszlása nyelvenként

	összesen	közülük az adott nyelvet beszél							
		angol	német	francia	olasz	orosz	spanyol	román	egyéb
1 nyelvet ismerők	100,00%	82,2%	15,9%	1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	0,0%
2 nyelvet ismerők	100,0%	99,0%	76,8%	11,1%	3,9%	2,1%	3,5%	1,0%	2,8%
3 vagy több nyelvet ismerők	100,0%	100,0%	82,3%	32,5%	21,5%	19,4%	24,9%	3,0%	28,7%
összesen	100,0%	93,8%	58,4%	11,3%	5,4%	4,2%	5,8%	1,1%	6,0%

26. táblázat: A látogatók nyelvismeretének megoszlása nyelvenként (%)

5. SZAKEMBEREKEL VALÓ ELLÁTOTTSÁG, IGÉNY

1. A kiállítók által képviselt szakterületen jó műszaki/mérnöki végzettségű szakemberből a cégek 62,9%-a érzékelt hiányt, ez majdnem 5 %-kal alacsonyabb, mint egy évvel korábban, miközben továbbra is közel 1/4-ük mondja azt, hogy éppen elegendő jó műszaki/mérnöki végzettségű szakember van. Informatikai végzettségű szakemberből most 41,3 % mondja azt, hogy hiány van. Jó gazdasági végzettségű szakemberből most csak a cégek 12,7%-a tapasztalt hiányt.
2. A cégek most is hasonló arányban kerestek legfeljebb egy év szakmai gyakorlattal rendelkező frissdiplomásokat, illetve 1-3 év gyakorlattal rendelkező szakembereket és három évnél több szakmai gyakorlattal rendelkező munkavállalókat. A cégek 49,3 %-a igényel a fiatal diplomásoktól szakmai gyakorlatot, átlagosan fél évet.
3. A kiállítók 74,6 %-a keres szakmai gyakorlatra (leginkább az 51-250 fős létszámú nagyvállalatok), míg 41,9 %-a részmunkaidős foglalkoztatásra hallgatókat, e téren is a nagyvállalatok az aktívak.

A szervezet által képviselt szakterületen jó...		Hiány van	Éppen elegendő	Több van, mint amennyi el tud helyezkedni	Ilyenre nincs szükség e területen	Nem tudja / nem válaszolt
2008. ősz	műszaki/mérnöki végzettségű szakemberből	62,9%	24,2%	6,5%	6,5%	-
	informatikai végzettségű szakemberből	41,3%	36,5%	13,5%	8,7%	-
	gazdasági végzettségű szakemberből	12,7%	35,6%	43,2%	8,5%	-
2007. ősz	műszaki/mérnöki végzettségű szakemberből	67,0%	23,2%	9,8%	6,3%	15,4%
	informatikai végzettségű szakemberből	44,2%	31,0%	24,8%	4,9%	16,1%
	gazdasági végzettségű szakemberből	10,2%	41,5%	48,3%	2,8%	14,7%
2007. tavasz	műszaki/mérnöki végzettségű szakemberből	61,7%	20,8%	4,5%	5,2%	7,8%
	informatikai végzettségű szakemberből	35,1%	33,8%	20,8%	5,2%	5,2%
	gazdasági végzettségű szakemberből	13,0%	38,3%	35,7%	4,5%	8,4%
2006. ősz	műszaki/mérnöki végzettségű szakemberből	41,5%	20,3%	10,6%	3,3%	24,4%
	informatikai végzettségű szakemberből	30,1%	27,6%	12,2%	4,9%	25,2%
	gazdasági végzettségű szakemberből	7,3%	25,2%	35,8%	2,4%	29,3%

27. táblázat: Szakemberekkel való ellátottság

A felsőfokú végzettségűek közül kiket keresnek inkább leendő munkatársuknak?				
2008. ősz	2007. ősz	2007. tavasz	2006. ősz	
32,3%-ban	38,1 %-ban	37,4 %-ban	36,2 %-ban	pályakezdő (friss) diplomásokat (0-1 év szakmai gyakorlat)
36,3%-ban	33,3 %-ban	35,3 %-ban	38,4 %-ban	tapasztalattal rendelkező fiatal diplomásokat (1-3 év szakmai gyakorlat)
31,4%-ban	28,6 %-ban	27,3 %-ban	25,4 %-ban	gyakorlott szakembereket (3 évnél több szakmai gyakorlat)

28. táblázat: Kiket keresnek leginkább a cégek?

	Igen	Nem
Szakmai gyakorlatra	74,6%	25,4%
Részmunkaidős foglalkoztatásra	41,9%	58,1%

29. táblázat: Szakmai gyakorlatra, illetve részmunkaidős foglalkoztatásra keresnek-e hallgatókat?

6. AZ ÁLLÁSKERESÉST BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

1. Az elhelyezkedés esélyeit tekintve a válaszadók 38,2 %-a úgy véli, hogy még az egyetemi évek alatt el fog tudni helyezkedni, 31,2 % bízik benne, hogy a záróvizsga után 3 hónapon belül állást talál. Azok, akik az elhelyezkedés időpontját záróvizsga utánra teszik átlagosan 4,6 hónapos (műegyetemisták 4,2; „külsősök” 5,3 hónap) elhelyezkedési idővel kalkulálnak.
2. A műegyetemisták 46 %-a, a „külsősök” majdnem 20 %-a úgy véli, hogy már az egyetemi évek alatt munkahelyet talál/talált. A férfiak a korábbi évekhez képest már csak kismértékben bizakodóbbak a nőknél, mivel körükben a nők esetén mért értéknél csak 4,9 %-kal magasabb azok aránya, akik bíznak abban, hogy még az egyetemi évek alatt sikerül elhelyezkedniük.
3. A látogatók kétharmadának mindegy, hogy mekkora alkalmazotti létszámmal rendelkező vállalatnál helyezkedik el. A válaszadók 13,1 %-a 51-250 fő nagyságú vállalkozásokban szeretnének dolgozni.
4. A látogatók értékelhették a kiválasztott állás megszerzését befolyásoló – általunk megadott – tényezőket, amely szerint a legfontosabb három szempont az előző állásbörzéhez képest nem változott, mivel továbbra is a nyelvtudás, a jó fellépés, kommunikációs készség, valamint az ismeretség és személyes kapcsolatok került az első három helyre.
5. Az előző felméréshez hasonlóan álláskereséshez a látogatók az állásbörzén túl főként az online állásközvetítő oldalakat (használt források 21,2 %-a, összes válaszadó 66,3 %-a), a család, ismerősök segítségét, valamint az újsághirdetéseket vették igénybe. A műegyetemistákra jellemző inkább az ismerősök, család segítése, valamint az egyetemi, tanszéki kapcsolat, míg a külső intézményből érkezőkre az online állásközvetítő oldalak és az újsághirdetések használata.
6. A felmérés időpontjáig a válaszadók majdnem 60 %-a vett már részt állásinterjún.
7. Szakmájuk mind anyagi mind erkölcsi presztízsét pozitívabban értékelik a Műegyetem álláskeresői, mint az egyéb intézményekből érkezők.

Elhelyezkedés esélyei	2008. ősz	2008. tavasz	2007. ősz	2007. tavasz	2006. ősz	2006. tavasz
Azonnal (már az egyetemi évek alatt)	38,2%	35,4%	25,0%	30,4%	23,1%	17,0%
3 hónap alatt	31,2%	37,2%	39,6%	36,1%	35,7%	39,4%
4-6 hónap alatt	22,9%	20,7%	23,5%	24,6%	26,6%	30,5%
7-12 hónap alatt	7,3%	5,6%	10,0%	7,2%	13,0%	11,0%
Több mint 1 év	0,4%	1,1%	1,9%	1,7%	1,6%	2,1%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

30. táblázat: Véleményed szerint mennyi időn belül helyezkedsz el a záróvizsga után?

Elhelyezkedés esélyei	„BME látogató”	„Külsős látogató”
Azonnal (már az egyetemi évek alatt)	46,0%	19,4%
Később	54,0%	80,6%

31. táblázat: Véleményed szerint mennyi időn belül helyezkedsz el a záróvizsga után?

Cégméret	Megoszlás
1-10 fő	2,5%
11-50 fő	11,5%
51-250 fő	13,1%
250 fő felett	9,1%
Mindegy, nem a méret alapján döntök	63,9%
Végösszeg	100,0%

32. táblázat: Milyen nagyságú vállalatnál szeretnél dolgozni?

Szempontról (1-egyáltalán nem fontos, 4-nagyon fontos)	Értékelés	„BME látogató”	„Külsős látogató”	Férfi	Nő	Hallgató	Végzett
Nyelvtudás	3,70	3,68	3,74	3,66	3,76	3,70	3,72
Jó fellépés, kommunikációs készség	3,67	3,63	3,73	3,61	3,76	3,66	3,70
Ismeretség, személyes kapcsolatok	3,55	3,57	3,54	3,54	3,57	3,54	3,60
Jó önéletrajz, jelentkezési csomag	3,52	3,49	3,58	3,42	3,66	3,51	3,54
Szakmai tapasztalatok, referenciák	3,52	3,51	3,53	3,48	3,57	3,54	3,46
Szakirányú végzettség	3,23	3,21	3,25	3,21	3,27	3,25	3,17
Intézmény hírneve	3,28	3,38	3,12	3,24	3,32	3,34	3,12
Tanulmányi eredmény, a diploma minősítése	2,49	2,48	2,50	2,46	2,54	2,54	2,34

33. táblázat: A kiválasztott állás megszerzését befolyásoló szempontok látogatók általi értékelése

Felhasznált információforrások	Gyakoriság	Megoszlás	A válaszadók arányában
Online állásközvetítő oldalak	975	21,1%	66,3%
Ismerősök, család segítsége	895	19,4%	60,9%
Felsőoktatási állásbörzék	944	20,5%	64,2%
Újsághirdetés	550	11,9%	37,4%
Egyetemi, tanszéki kapcsolat	503	10,9%	34,2%
Felsőoktatási karrier irodák	352	7,6%	23,9%
Munkaügyi központ	163	3,5%	11,1%
Személyzeti tanácsadó cégek	154	3,3%	10,5%
Tanulmányi szerződés segítségével helyezkedem el	45	1,0%	3,1%
Egyéb úton	27	0,6%	1,8%
Összes jelölés	4608	100,0%	
Válaszadók száma	1470		

34. táblázat: A látogatók megoszlása az álláskeresőkhöz használt információforrások szerint

Felhasznált információforrások	„BME látogató”	„Külsős látogató”	Hallgató	Végzett
Felsőoktatási állásbörzék	19,8%	22,9%	20,0%	23,6%
Online állásközvetítő oldalak	20,9%	17,5%	20,6%	16,9%
Ismerősök, család segítsége	20,4%	20,8%	20,5%	20,5%
Újsághirdetés	10,0%	14,1%	11,6%	12,3%
Egyetemi, tanszéki kapcsolat	14,7%	6,3%	13,1%	6,4%
Felsőoktatási karrier irodák	8,7%	6,4%	8,6%	5,6%
Munkaügyi központ	2,5%	4,5%	2,6%	5,3%
Személyzeti tanácsadó cégek	1,6%	5,6%	1,6%	7,2%
Tanulmányi szerződés segítségével helyezkedem el	0,7%	1,3%	0,8%	1,4%
Egyéb úton	0,5%	0,7%	0,6%	0,6%
Összes jelölés	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

35. táblázat: Felhasznált információforrások BME látogató, Külsős látogató, Hallgató, Végzett megoszlásában

Gyakorlottság foka	2008. őszi	2008. tavaszi	2007. őszi	2007. tavaszi	2006. őszi	2006. tavaszi
Még nem	40,7	43,1	40,3	50,0	42,3	44,4
Igen, egyszer	16,8	17,2	18,3	16,5	21,1	55,6
Igen, 2-3-szor	20,3	20,6	23,4	21,5	16,2	
Igen, legalább négyszer	22,2	19,1	17,9	12,0	20,4	
Összesen	100	100	100	100	100	100

36. táblázat: Részt vettél már állásinterjún? (%)

Gyakorlottság foka	Hallgató	Végzett	Összesen
Még nem	52,9%	10,7%	40,9%
Igen, egyszer	19,6%	9,8%	16,8%
Igen, 2-3-szor	18,5%	25,0%	20,4%
Igen, legalább négyszer	9,0%	54,5%	21,9%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%

37. táblázat: Részt vettél már állásinterjún? (Hallgató, Végzett megoszlásában)

Erkölcsei presztízs				Osztályzat
BME	„Külsősök”	Hallgató	Végzett	
28,0%	16,1%	26,0%	16,2%	5-A legjobban elismert szakmák közé tartozik
42,0%	42,6%	43,1%	40,0%	4
23,3%	31,3%	23,9%	32,9%	3
5,6%	6,5%	5,5%	7,1%	2
1,2%	3,5%	1,5%	3,7%	1 -Legkisebb mértékben elismert szakmák közé tartozik
100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	Összesen
3,90	3,61	-	-	Átlagosztályzat

38. táblázat: A válaszadók megoszlása saját szakmájuk erkölcsi megítélése szerint

Anyagi presztízs				Osztályzat
BME	„Külsősök”	Hallgató	Végzett	
23,8%	14,4%	23,0%	12,1%	5-A legjobban elismert szakmák közé tartozik
46,9%	46,6%	48,3%	43,1%	4
24,3%	28,3%	23,9%	31,2%	3
4,1%	8,6%	4,0%	10,7%	2
0,9%	2,2%	0,8%	2,9%	1 -Legkisebb mértékben elismert szakmák közé tartozik
100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	Összesen
3,88	3,62	-	-	Átlagosztályzat

39. táblázat: A válaszadók megoszlása saját szakmájuk anyagi megítélése szerint

7. AZ ÁLLÁSKERESŐK MOBILITÁSA

1. A látogatók háromnegyede (műegyetemisták 53,7 %-a, külsősök 64,7 %-a, férfiak 54,8 %-a, nők 60,4 %-a) leginkább a fővárosban, 16,9 %-nyi válaszadó pedig külföldön szeretne elhelyezkedni. A célországok közül most is Nagy-Britannia és Németország volt a legnépszerűbb. Míg a fővárosban lakók 73,4 %-a lakhelyén szeretne elhelyezkedni, addig a vidékieknek 40,4 %-a szeretne vidéken maradni (és ők is főként megyeszékhelyen).
2. Abban az esetben, ha a munka vagy a cég azt igényelné, a válaszadók 3/4-e lenne hajlandó elköltözni. A nők és a fővárosiak kevésbé mobilisak, míg a férfiak 72,1 %-a, addig a nők 66,4 %-a költözne el.
3. A látogatók átlagosan 60 percet lennének hajlandók ingázni (szórás 47 perc) munkahelyük és lakóhelyük között oda-vissza, 19,9 %-uk legfeljebb 1 órát.
4. Arra a kérdésre, hogy „Az elkövetkező 5 évben szeretnél külföldön dolgozni?” a válaszadók 36,8 %-a (tavasszal 33,6 %) válaszolt igennel. A legtöbben (sorrendben) most is Nagy-Britanniában, Németországban, USA-ban, Ausztriában, illetve az EU-15 országokban dolgoznának.

	2008. ősz	2008. tavasz	2007. ősz	2007. tavasz	2006. ősz
Budapest	57,1%	51,4%	76,8%	67,3%	69,9%
Megyeszékhely, megyei jogú város	19,7%	9,7%	13,2%	12,4%	12,6%
Más település	9,4%	3,8%	5,0%	2,7%	3,7%
Mindegy, ahol munkát kapok	1,3%	0,6%	-	8,7%	8,2%
Külföld	12,2%	33,7%	4,5%	7,6%	5,4%
Egyéb	0,3%	0,8%	0,5%	1,3%	0,2%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

40. táblázat: Hol szeretnél elhelyezkedni?

Ingázással eltöltendő idő	Megoszlás
Legfeljebb 30 perc	36,4%
Legfeljebb 45 perc	13,0%
Legfeljebb 1 óra	19,9%
Legfeljebb 1,5 óra	13,3%
Legfeljebb 2 óra	10,9%
Legfeljebb 3 óra	4,5%
Legfeljebb 4 óra	1,7%
4 óránál is többet	0,3%
Összesen	100,0%
Válaszadó	579
Átlag	60,20
Szórás	46,51

41. táblázat: Vállalnál-e ingázást?

8. A LEGNÉPSZERŰBB VÁLLALALATOK

A őszi állásbörze látogatói legszívesebben a Boschnál, az Audinál, az IBM-nél, vagy a Nokia-nál szeretnének elhelyezkedni. A vállalkozások – ismerve a börze látogatói körében végzett népszerűségi vizsgálatainkat – több alkalommal kértek tőlünk rájuk vonatkozó adatsorokat. Ez inspirált minket arra, hogy részletesebben elemezzük az elmúlt évek cégnépszerűségi adatait. Definiáltunk egy olyan mérőszámot, mely 2004-2008 börzéri során leadott szavazatok alapján állítja fel a legnépszerűbb cégek listáját. Az elmúlt 3 év szavazatai alapján az állásbörze látogatói körében legnépszerűbb cégek az Audi, a Bosch, a General Electric, a Nokia és az IBM.

Cég neve*	2008. ősz	2008. tavasz	2007. ősz	2007. tavasz	2006. ősz	2006. tavasz	Összpontszám /helyezés****
Helyezés az összes/első helyen kapott szavazatok alapján							
Bosch	1/1	1/1	1/2	2/4	1/4	1/1	117,5/2
Audi	2/2	2/2	2/1	1/1	2/1	3/3	124/1
IBM	3/3	5/7	4/3	5/2	3/2	6/8	74/5
Nokia	4/4	4/4	7/14	12/**		2/2	80/4
Microsoft	5/7	8/5		13/18	15/8	17/17	20,5
GE	6/4	3/3	9/3	10/5	6/5	4/7	84/3
MOL	6/6	6/6	3/5	3/3	16/**	8/11	43
Siemens	8/13	7/8	7/**	9/12	5/7	11/9	49,5
Magyar Telekom	9/7	9/10	6/6	18/14	17/**	7/6	35
Nestlé	10/9	10/13	9/8	4/7	4/3	5/5	60
MÁV	11/**		12/14	17/**		18/**	0
Coca-Cola	12/19	12/11	13/10	14/**	12/**	19/13	2,5
P&G	13/18	14/17	15/14		20/**	15/10	0
Pannon GSM	13/15	15/20	9/8	16/**	14/18		3
Strabag	13/15	20/12	15/14	11/6	11/**		4,5
Morgan Stanley	16/9	***/15					1
Ericsson Magyarország	18/19	10/15	***/10	19/**	9/9	13/16	7
EGIS	19/9	13/13	15/14	6/9	10/**	10/18	10,5
Richter	19/13	15/17	15/10	8/11	13/13	16/**	3
Hídépítő	19/15						0
Google	***/12	17/8					1,5
Vodafone		17/**			7/**	12/**	11,5
TEVA		19/20					0
Evosoft		20/**					0
KPMG		***/17	15/14				0
OTP			4/6				12
Cisco			13/14				0
Genpact			15/**				0
CIB			***/14	20/**	19/11		0
SAP						9/4	8,5
BMW				7/10			4,5
Phillips							3,5
Samsung					8/12	14/19	3
Paksi Atomerőmű							0,5
Knorr Bremse					18/16		0
Suzuki				15/**			0
Swietelsky						20/15	0

* Ez nem egyszerűen a cégek versenye, hanem a cégimázok és a termékimázok versenye is. A leadott szavazatok rangsorának felállításánál az azonos számú szavazatot kapott cégeket azonos sorszámmal láttuk el

** Az első helyre adott szavazatok alapján nem került be az első 20 cég közé.

*** Az összes szavazatok alapján nem került be az első 20 cég közé.

**** A látogatók minden börzén fontossági sorrendben adhatták meg azt a három céget, melynél szívesen dolgoznának. Külön rangsoroltuk a cégeket az első helyen, illetve az összes helyen begyűjtött szavazatok alapján. Az egyes börzék során, az összes helyen leadott szavazatok alapján 1. helyen rangsorolt cég 10 pontot, a 10. helyen rangsorolt cég csökkenő számtani sorozatnak megfelelően 1 pontot kapott. A börzék során ilyen módon szerzett pontokat összeadtuk. Az egyes (kivéve a 2004-es) börzék során, az első helyen leadott szavazatok alapján 1. helyen rangsorolt cég 10 pontot, a 10. helyen rangsorolt cég csökkenő számtani sorozatnak megfelelően 1 pontot kapott. A börzék során ilyen módon szerzett pontokat összeadtuk, és elosztottuk kettővel, mert ennek kisebb jelentőséget tulajdonítottunk. A két részpontszámot összeadtuk.

42. táblázat: A legnépszerűbb vállalatok

9. MUNKATÁRSÁK MEGTALÁLÁSÁHOZ HASZNÁLT CSATORNÁK, FONTOS SZEMPONTOK

1. A kiállítók, ahogy az elmúlt egy évben minden alkalommal, úgy most is a leggyakrabban felsőoktatási állásbörzét, a munkatársak, ismerősök ajánlását és az online állásközvetítő oldalakat használják a toborzás során.
2. Pályakezdőkkel kapcsolatos általunk megadott 14 elvárás közül a kiállítók – az elmúlt két évvel azonos módon – az öt legfontosabb között jelölték meg: a jól tudjon másokkal együttműködni; pontosan, alaposan dolgozzon; tartsa be a határidőket; jó problémamegoldó készsége legyen, valamint megfelelően lássa el a szakmai feladatokat, szempontokat. Megjegyzendő még, hogy a pályakezdőkkel szemben támasztott elvárások átlagos színvonala az elmúlt egy évben kis mértékben csökkent.
3. Egy állás kiválasztásánál szóba jöhető – általunk megadott – 24 szempontot értékelhettek a látogatók, valamint ugyanezen szempontok közül választhatták ki a kiállítók azokat, amelyeket a pályakezdő diplomások számára felajánlanak. A látogatók legfontosabb szempontjai sorrendben: a barátságos légkör; jól definiált feladatok; kihívást és változatosságot jelentő feladatok; fizetésben is megmutatkozó gyors előrejutás és a rendszeres továbbképzés vagy a továbbképzés támogatása, ami majdnem teljesen megegyezik a tavaszi állásbörzén mért adatokkal. Az általunk megadott szempontok közül a munkaadók az öt leggyakrabban ajánlott tényező közé sorolták az étkezési támogatást, a barátságos légkört, a kihívást és változatosságot jelentő feladatokat, az utazási költségtérítést és a felelősségteljes munkakört, a legkevésbé pedig a ruhapénzt, a szolgálati gépkocsit, a túlóramentességet, a kiszámítható munkaterhelést és a stresszmentes légkört ígérték.

Csatorna	Csatornát használók száma	Használt források arányában	Válaszadók arányában
Felsőoktatási állásbörzék	113	13,93%	91,87%
Munkatársak, ismerősök ajánlása	111	13,69%	90,24%
Online állásközvetítő oldalak	109	13,44%	88,62%
Újsághirdetések	94	11,59%	76,42%
Személyzeti tanácsadó cégek	94	11,59%	76,42%
Egyetemi, tanszéki kapcsolat	79	9,74%	64,23%
Felsőoktatási karrier irodák	73	9,00%	59,35%
Munkaügyi központok	67	8,26%	54,47%
Tanulmányi szerződések	67	8,26%	54,47%
Egyéb	4	0,49%	3,25%
Összes válasz, válaszadó	811	100,00%	
Átlagosan megjelölt csatorna	6,593495935		

43. táblázat: A kiállítók megoszlása a munkatársak megtalálására használt információforrások szerint

Sorrend	Szempont (1-nem fontos, 5-nagyon fontos)	2008. ősz	2007. ősz	2007. tavasz
1.	Jó problémamegoldó készsége legyen	4,71	4,78	4,56
1.	Pontosan, alaposan dolgozzon	4,71	4,77	4,7
3.	Jól tudjon másokkal együttműködni, képes legyen a csapatmunkára	4,62	4,65	4,64
4.	Megfelelően lássa el a szakmai feladatokat	4,61	4,61	4,55
5.	Tartsa be a határidőket	4,56	4,72	4,64
6.	A rábízott feladatokat képes legyen önállóan ellátni	4,32	4,38	4,29
7.	Jó kapcsolattartó és kommunikációs készsége legyen	4,18	4,37	4,34
8.	Alapos szakmai ismeretekkel rendelkezzen	3,83	3,82	3,78
9.	Magas szintű nyelvtudással rendelkezzen	3,82	4,04	3,97
10.	Kreatív legyen	3,78	3,84	3,74
11.	Képes legyen túlórárt vállalni, ha szükséges	3,53	3,66	3,72
12.	Képes legyen szakmai érvényesülésre, önmenedzselésre	3,40	3,55	3,6
13.	Legyen szakmai gyakorlata, szakmai tapasztalata	2,92	3,05	2,85
14.	Ismerje a terület gazdasági-piaci viszonyait	2,83	2,89	3,11
	Elvárások átlagos színvonala	3,99	4,09	4,03

44. táblázat: Mennyire fontosak szervezetüknek a pályakezdőkkel kapcsolatos elvárások?

Szempontok*	Látogatók átlagosztályzata (1-egyáltalán nem fontos, 10-nélkülözhetelen)	Látogatók sorrendje	Kiállítók sorrendje	Válaszadó kiállítók hány %-a
<u>Barátságos légkör</u>	3,66	1.	2.	84,62%
<u>Jól definiált feladatok</u>	3,47	2.	12.	48,46%
<u>Kihívást és változatosságot jelentő feladatok</u>	3,39	3.	3.	82,31%
<u>Fizetésben is megmutató gyors előrejutás</u>	3,38	4.	16.	28,46%
<u>Rendszeres továbbképzés vagy a továbbképzés támogatása</u>	3,35	5.	6.	71,54%
<u>Stresszmentes légkör</u>	3,32	6.	19.	20,00%
<u>Felelősségteljes munkakör</u>	3,26	7.	5.	78,46%
<u>Magas kezdőfizetés</u>	3,22	8.	20.	18,18%
<u>Utazási költségtérítés</u>	3,22	9.	4.	79,55%
<u>Kiszámítható munkaterhelés</u>	3,18	10.	21.	17,69%
<u>Önállóság, függetlenség</u>	3,15	11.	7.	56,15%
<u>Étkezési támogatás</u>	3,10	12.	1.	92,42%
<u>Nemzetközi karrierlehetőség</u>	3,10	13.	12.	48,46%
<u>Rugalmas/kötetlen munkaidő</u>	3,01	14.	8.	54,62%
<u>Biztosítás (élet-, baleset-, önkéntes nyugdíjbiztosítás)</u>	2,98	15.	11.	48,48%
<u>13. havi fizetés, prémium</u>	2,86	16.	14.	47,73%
<u>Támogatott sportolási lehetőség</u>	2,73	17.	9.	53,03%
<u>Vállalati mobiltelefon támogatott használata</u>	2,65	18.	15.	40,15%
<u>Lakhatási támogatás</u>	2,61	19.	18.	22,73%
<u>Üdülési támogatás</u>	2,59	20.	10.	52,27%
<u>Szolgálati gépkocsi</u>	2,47	21.	23.	7,58%
<u>Ne legyen túlóra</u>	2,49	22.	22.	13,85%
<u>Ruhapénz</u>	2,32	23.	24.	6,06%
<u>(Kedvezményes) vállalati kölcsön</u>	2,08	24.	17.	27,27%

* Dőlt a látogatók által első öt helyen jelölt szempont, aláhúzott a kiállítók által első öt helyen jelölt szempont

45. táblázat: Egy állás kiválasztásánál a látogatók által fontosak tartott szempontok, valamint a kiállítók által pályakezdő diplomásoknak leggyakrabban ajánlott tényezők

10. ELVÁRT, FELKÍNÁLT JÖVEDELEM

1. Tapasztalatunk szerint az álláskeresők azt tudják biztosan, hogy mennyi jövedelem szükséges létfenntartásukhoz, életvitelükhöz, míg a munkaadók abból indulnak ki, hogy mennyit kívánnak, tudnak áldozni egy munkavállalóra. Ezért az álláskeresők jövedelmi elvárásait most is nettó, míg a munkaadók ajánlataikat most is bruttó módon adhatták meg.
2. A megkérdezettek pályakezdőként elvárt átlagos havi nettó jövedelme 191,9 ezer Ft, három év szakmai tapasztalattal a hátuk mögött viszont ennél már 136,3 ezer Ft-tal magasabb összeghez szeretnének jutni: mai áron átlagosan nettó 328,2 ezer Ft-os jövedelmi igényt jeleztek. Mind a jelenleg, mind a három év múlva elvárt átlagos nettó jövedelem kis mértékben csökkent a fél évvel korábban mért adatokhoz képest.
3. 35,2 % azoknak a részaránya, akik 3 év alatt elvárt reál-jövedelemnövekedése nagyobb, mint 120 %, de kisebb, mint 150 % (fél évvel korábban lényegében ugyanennyi volt). Pályakezdőként a nők átlagosan 36,1 ezer Ft-tal, míg három év szakmai tapasztalattal a hátuk mögött átlagosan 66,4 ezer Ft-tal alacsonyabb nettó jövedelemigényt jeleztek a férfi válaszadóknál. Az előző félévi adatokhoz képest a hosszabb időtávon csökkentek a két nem elvárásai közötti különbségek.
4. A műegyetemisták jövedelmi igénye minden juttatást tekintve pályakezdőként átlagosan nettó 205,8 ezer Ft, 3 év szakmai tapasztalattal mai áron számítva átlagosan nettó 358,1 ezer Ft.
5. A műegyetemisták pályakezdőként átlagosan 34,3 ezer, míg három év szakmai tapasztalattal átlagosan 75,6 ezer Ft-tal magasabb jövedelemigényt jeleztek a más felsőoktatási intézményből érkezőknél.
6. A műegyetemisták körében pályakezdőként – a Természettudományi Kar adatait az alacsony elemszám miatt kihagyva – a Villamosmérnöki és Informatikai Kar álláskeresőinek jövedelem igénye a legmagasabb (nettó 248,2 ezer Ft), őket a Közlekedésmérnöki Kar (196,9 ezer Ft) és a Gépészmérnöki Kar (204,3 ezer Ft) követi. Három év szakmai tapasztalattal a hátuk mögött a legmagasabb jövedelemre (mai áron) a Villamosmérnöki és Informatikai Karról (nettó 433 ezer Ft) érkezők számítanak, őket a Közlekedésmérnöki (359 ezer Ft), valamint a Építészmérnöki Karhoz köthető látogatók (353 ezer Ft) követik.
7. A kiállítók a műszaki/mérnöki feladatokat ellátó szakembereknek átlagosan bruttó 278,6 ezer jövedelmet kínálnak, mely körülbelül 5 %-os emelkedés az egy évvel korábbi értékhez képest. A kiállítók által megadott bruttó jövedelmet nettósítva 169,9 ezer Ft-os jövedelemhez jutunk.¹
8. Az informatikai feladatokat ellátó szakembereknek átlagosan bruttó 280,2 ezer Ft jövedelemben reménykedhetnek, mely közel 8 %-os emelkedés az egy évvel korábbihoz képest értékhez képest.
9. A gazdasági feladatokat ellátó szakembereknek átlagosan bruttó 241 ezer Ft-os jövedelmet kínálnak, míg a kereskedelmi feladatokat ellátó szakemberek átlagosan bruttó 224,5 ezer Ft-os jövedelmet.

¹Főbb munkaügyi folyamatok, 2008. január-december, 2008, (Statistikai tükör, III. évfolyam 42. szám, összeállította: KSH, <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/idoszaki/fmf/fmf20812.pdf>) kiadvány szerint nettó átlagkereset a bruttó átlagkereset 61 %-a volt 2008-ban.

Elvárt jövedelem	Pályakezdőként			3 éven belül*		
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen
2008. ősz (nettó)	206 630	170 445	191 923	354 924	288 504	328 214
2008. tavasz (nettó)	204 781	171 162	193 333	383 190	292 589	351 647
2007. ősz (nettó)	186 968	159 598	175 487	326 721	271 295	303 383
2007. tavasz (nettó)	189 513	154 568	175 919	324 747	266 571	302 196
2006. ősz (nettó)	172 802	146 352	159 938	315 483	261 301	289 132
2006. tavasz (nettó)	175 037	152 271	164 260	315 978	251 524	286 181

* A kérdést 2007. tavaszán módosítottuk, ugyanis korábban nem szerepelt benne a mai árszínvonalra vonatkozó kitétel, így a válaszadóknak a „Milyen havi jövedelmet szeretnél elérni 3 éven belül, mai árszínvonalon?” kérdésre kellett válaszolniuk

46. táblázat: Elvárt jövedelemigény pályakezdőként és 3 éven belül, nemek szerinti bontásban 1. (Ft)

Elvárt jövedelem	Pályakezdőként			3 éven belül		
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen
Válaszadó	809	554	1363	785	528	1313
Átlag [Ft]	206 630	170 445	191 923	354 924	288 504	328 214
Szórás [Ft]	126 952	83 506	112 732	185 470	134 081	169 818
Jövedelemkategóriák	Pályakezdőként			3 éven belül		
101 ezer alatt	4,20%	8,66%	6,02%	0,13%	0,38%	0,23%
101-150 ezer	25,71%	49,10%	35,22%	2,42%	4,55%	3,27%
151-200 ezer	41,66%	28,34%	36,24%	10,32%	25,76%	16,53%
201-250 ezer	15,70%	8,12%	12,62%	19,87%	25,00%	21,93%
251-300 ezer	7,42%	4,51%	6,24%	21,91%	19,89%	21,10%
301-400 ezer	3,21%	0,54%	2,13%	25,22%	13,83%	20,64%
401-500 ezer	1,11%	0,36%	0,81%	11,46%	7,20%	9,75%
501-1000 ezer	0,87%	0,18%	0,59%	8,03%	3,03%	6,02%
1000 ezer felett	0,12%	0,18%	0,15%	0,64%	0,38%	0,53%
Összesen	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

47. táblázat: Elvárt nettó jövedelemigény pályakezdőként és 3 éven belül, nemek szerinti bontásban 2.

Elvárt jövedelem	Pályakezdőként			3 éven belül		
	„BME látogató”	„Külsős látogató”	Összesen	„BME látogató”	„Külsős látogató”	Összesen
Válaszadó	799	543	1342	787	507	1294
Átlag [Ft]	205 895	171 585	192 012	358 183	282 515	328 536
Szórás [Ft]	126 396	85 568	-	189 336	122 082	-
101 ezer alatt	4,9%	7,7%	6,0%	0,1%	0,4%	0,2%
101-150 ezer	27,5%	46,2%	35,1%	1,5%	5,9%	3,3%
151-200 ezer	37,5%	34,3%	36,2%	11,9%	23,6%	16,5%
201-250 ezer	16,1%	7,6%	12,7%	20,7%	23,8%	21,9%
251-300 ezer	9,3%	2,0%	6,3%	20,3%	22,6%	21,2%
301-400 ezer	2,8%	1,3%	2,2%	23,5%	16,4%	20,7%
401-500 ezer	1,3%	0,2%	0,8%	12,7%	5,3%	9,8%
501-1000 ezer	0,5%	0,6%	0,5%	8,4%	2,2%	6,0%
1000 ezer felett	0,1%	0,2%	0,0%	0,8%	0,2%	0,5%
Összesen	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

48. táblázat: Elvárt nettó jövedelemigény pályakezdőként és 3 éven belül, BME látogató és Külsős látogató szerinti bontásban

Változás mértéke	2008. őszi	2008. tavasz	2007. őszi	2007. tavasz	2006. őszi	2006. tavasz
Változatlan	1,0%	0,0%	0,0%	0,7%	0,5%	0,6%
Legfeljebb 1,2-szeresére	3,6%	1,8%	2,8%	3,5%	3,2%	2,1%
Nagyobb mint 1,2-szeres, de legfeljebb 1,5-szeres	35,2%	32,4%	36,9%	35,9%	34,7%	34,3%
Nagyobb mint 1,5-szeres, de legfeljebb 1,7-szeres	20,7%	22,9%	25,8%	21,3%	20,8%	27,6%
Nagyobb mint 1,7-szeres, de legfeljebb duplájára	24,9%	24,1%	5,6%	25,0%	23,6%	23,9%
Legalább 2-szeresére, de legfeljebb 3-szorosára	11,6%	16,8%	26,6%	11,7%	14,1%	10,5%
Magasabb mint 3-szorosára	2,9%	2,1%	2,4%	1,9%	3,0%	1,0%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

49. táblázat: Elvárt jövedelemváltozás mértéke

Bruttó átlagjövedelem	2007. őszi		2008. őszi	
	Átlag	Szórás	Átlag	Szórás
Műszaki/mérnöki feladatokat ellátó szakemberek [Ft]	265 408	64 943	278 596	98 133
Válaszadók száma	49		57	
Informatikai feladatokat ellátó szakemberek [Ft]	259 804	60 613	280 208	85 936
Válaszadók száma	51		48	
Gazdasági feladatokat ellátó szakemberek [Ft]	236 436	42 805	241 087	59 488
Válaszadók száma	47		46	
Kereskedelmi feladatokat ellátó szakemberek [Ft]	237 054	52 797	224 595	55 707
Válaszadók száma	28		37	

50. táblázat: Felsőfokú végzettségűek számára nyújtott bruttó átlagjövedelem

Elvárt jövedelem		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
2008. őszi (nettó)	válaszadó	86	85	116	112	40	9	86	233	774
	átlag [Ft]	197 209	194 059	201 681	173 839	203 125	164 444	172 558	248 219	206 667
2008. tavasz (nettó)	válaszadó	11	5	36	27	19	2	20	128	248
	átlag [Ft]	220 909	170 000	199 167	173 148	220 000	175 000	205 000	219 062	208 851
2007. őszi (nettó)	válaszadó	14	5	24	14	16	1	20	21	115
	átlag [Ft]	173 571	167 000	195 833	204 286	196 875	220 000	155 250	207 381	188 304
2007. tavasz (nettó)	válaszadó	36	19	79	57	38	6	35	60	330
	átlag [Ft]	180 417	163 421	209 177	172 895	177 974	168 333	193 429	200 917	189 630
2006. őszi (nettó)	válaszadó	15	1	29	18	25	4	21	45	158
	átlag [Ft]	168 667	200 000	173 448	149 444	180 400	162 500	163 810	195 111	176 139
2006. tavasz (nettó)	válaszadó	33	8	28	34	18	1	26	37	185
	átlag [Ft]	201 364	183 750	214 286	177 941	170 833	150 000	158 462	196 216	187 946

51. táblázat: A műegyetemista válaszadók elvárt jövedelemigénye pályakezdőként

Elvárt jövedelem		ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	BME
2008. őszi (nettó)	válaszadó	87	81	115	108	41	8	85	230	761
	átlag [Ft]	340 000	353 333	340 870	322 593	359 146	281 250	275 176	433 065	360 158
2008. tavasz (nettó)	válaszadó	11	4	34	27	19	1	19	125	240
	átlag [Ft]	359 091	307 500	385 588	346 296	445 789	250 000	350 000	393 896	384 363
2007. őszi (nettó)	válaszadó	14	4	24	14	16	1	19	21	113
	átlag [Ft]	286 786	400 000	328 333	421 429	382 500	350 000	228 684	365 952	335 354
2007. tavasz (nettó)	válaszadó	36	19	79	57	38	6	35	60	330
	átlag [Ft]	330 833	298 947	377 532	310 439	279 605	262 500	311 571	337 333	328 652
2006. őszi (nettó)	válaszadó	15	1	29	18	25	4	21	45	158
	átlag [Ft]	248 667	350 000	360 690	269 444	336 200	300 000	276 190	351 556	320 348
2006. tavasz (nettó)	válaszadó	30	8	28	33	19	1	28	37	184
	átlag [Ft]	368 167	358 750	436 250	311 515	270 526	200 000	250 357	425 000	350 462

52. táblázat: A műegyetemista válaszadók elvárt jövedelemigénye a munkaerőpiacon töltött 3 év után

11. INTÉZMÉNYEK MEGÍTÉLÉSE, BME-N VÉGZETTEK ERŐSSÉGE, GYENGESÉGE

1. A cégek képviselői szerint a Műegyetemen végzett pályakezdők legnagyobb erősségei – a korábbi évekhez hasonlóan – a széleskörű szakmai ismeret, valamint a módszeres, logikus gondolkodás, jó problémamegoldó képesség és a jó nyelvtudás. Ezt támasztja alá, hogy a végzetek gyengeségei, hiányosságai között a leggyakrabban említett kifogás a végzetek szakmai gyakorlati ismereteire, tapasztalataira vonatkozott.
2. Műszaki/mérnöki végzettség esetén előnyben részesített intézmények sorrendben: BME, Budapesti Műszaki Főiskola, Miskolci Egyetem, Pannon Egyetem, Kecskeméti Főiskola; informatika végzettség esetén előnyben részesített intézmények sorrendben: BME, Budapesti Műszaki Főiskola, Eötvös Lóránd Tudományegyetem, Szegedi Tudományegyetem, míg gazdasági végzettség esetén előnyben részesített intézmények sorrendben: Budapesti Corvinus Egyetem, Budapesti Gazdasági Főiskola, BME.

Erősségek	Említések arányában	Válaszadók arányában
Szakmai (elméleti) ismeretek, tudás	44,44%	83,58%
Jó nyelvtudás	7,94%	14,93%
Módszeres, logikus gondolkodás, jó problémamegoldó képesség	7,94%	14,93%
Gyorsan tanulnak, intelligensek	7,14%	13,43%
Kreatívak, találékonyak, rugalmasság	7,14%	13,43%
Elhivatottság, kitartás, lelkesedés, felelősségtudat	4,76%	8,96%
Önállóak, talpraesettek, van önbizalmuk	4,76%	8,96%
Jó a kommunikációs képességük, csapatmunka	3,97%	7,46%
Céltudatosság, határozottság	3,17%	5,97%
Precizitás, pontosság	2,38%	4,48%
Megbízhatóság, teherbíróképesség	2,38%	4,48%
Jó szakmai gyakorlat, tapasztalat	1,59%	2,99%
Egyéb	2,38%	4,48%

53. táblázat: A BME-n végzett pályakezdők erősségei (Válaszadók száma:67)

Gyengeségek, hiányosságok	Említések arányában	Válaszadók arányában
Szakmai gyakorlat, tapasztalat hiánya	34,25%	46,30%
Nyelvtudás hiánya	26,03%	35,19%
Munkához való hozzáállás problémái, határidő gondok	8,22%	11,11%
Kommunikációs problémák, prezentálási hiányosságok	6,85%	9,26%
Megfelelő szakmai tudás hiánya	5,48%	7,41%
Nem megfelelő igények, elvárások	5,48%	7,41%
Önismereti hiányosságok	4,11%	5,56%
Céltudatosság, elhivatottság, magabiztosság hiánya	4,11%	5,56%
Piac ismeretének hiánya	2,74%	3,70%
Gyakorlatban jól használható ismeretek hiánya	1,37%	1,85%
Egyéb	1,37%	1,85%

54. táblázat: A BME-n végzett pályakezdők hiányosságai (Válaszadók száma:54)

Műszaki/mérnöki végzettség	1. helyezés		Összes említés	
	száma	részaránya	száma	részaránya
BME	43	69,35%	49	59,04%
Budapesti Műszaki Főiskola	6	9,68%	25	30,12%
Miskolci Egyetem	3	4,84%	14	16,87%
Pannon Egyetem	3	4,84%	7	8,43%
Kecskeméti Főiskola	2	3,23%	5	6,02%
Szent István Egyetem	1	1,61%	5	6,02%
Debreceni Egyetem	2	3,23%	4	4,82%
Széchenyi István Egyetem			4	4,82%
Szegedi Tudományegyetem	2	3,23%	3	3,61%
ELTE			3	3,61%
Összesen	62	100,00%	83	100,00%
Informatikai végzettség	1. helyezés		Összes említés	
	száma	részaránya	száma	részaránya
BME	30	69,77%	34	69,39%
Budapesti Műszaki Főiskola	3	6,98%	13	26,53%
ELTE	3	6,98%	10	20,41%
Szegedi Tudományegyetem	2	4,65%	5	10,20%
Debreceni Egyetem	1	2,33%	5	10,20%
Széchenyi István Egyetem	2	4,65%	4	8,16%
Pécsi Tudományegyetem		0,00%	3	6,12%
Kecskeméti Főiskola		0,00%	3	6,12%
Gábor Dénes Főiskola			3	6,12%
Pannon Egyetem	1	2,33%	2	4,08%
Miskolci Egyetem	1	2,33%	2	4,08%
Pázmány Péter Katolikus Egyetem		0,00%	1	2,04%
Összesen	43	100,00%	49	100,00%
Gazdasági végzettség	1. helyezés		Összes említés	
	száma	részaránya	száma	részaránya
Budapesti Corvinus Egyetem	22	53,66%	26	35,62%
Budapesti Gazdasági Főiskola	10	24,39%	24	32,88%
BME	5	12,20%	6	8,22%
Miskolci Egyetem	1	2,44%	3	4,11%
Pécsi Tudományegyetem	1	2,44%	2	2,74%
Szent István Egyetem		0,00%	2	2,74%
Szegedi Tudományegyetem		0,00%	2	2,74%
Nyugat-Magyarországi Egyetem	1	2,44%	1	1,37%
ELTE	1	2,44%	1	1,37%
Széchenyi István Egyetem		0,00%	1	1,37%
Pázmány Péter Katolikus Egyetem		0,00%	1	1,37%
CEU		0,00%	1	1,37%
Debreceni Egyetem		0,00%	1	1,37%
Szolnoki Főiskola		0,00%	1	1,37%
Zsigmond Király Főiskola		0,00%	1	1,37%
Összesen	41	100%	73	100,00%

55. táblázat: A kiállítók által preferált intézmények

12. A TOVÁBBKÉPZÉS IRÁNTI IGÉNY, ÉS ANNAK TÁMOGATÁSA

1. A válaszadók 89,7%-a az elkövetkezendő 3 évben szükségesnek tartja szakmai továbbképzését. Annak tartalmát tekintve legtöbbször szakirányú és nyelvi képzésben, formáját tekintve belső vállalati képzéseken kívánnak új ismeretekre szert tenni. Összességében a legnépszerűbbek a szakirányú vállalati képzések és a külső nyelvi tanfolyamok. A műegyetemi válaszadók közül a korábbi felmérésekkel ellentétben a BME Gazdaságtudományi Kar és Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar volt vagy jelenlegi hallgatói igényelték leginkább a továbbképzést, míg az építészmérnökök legkevésbé.
2. A továbbtanulást nem támogató cégek aránya az elmúlt évben nőtt, és a börzén megjelent vállalkozásoknak 13,8%-a nem támogatta a pályakezdekők továbbképzését. Elmondható az is, hogy a vállalkozások egyre inkább munkaidő kedvezményrel támogatják munkatársaik továbbképzését.
3. A kiállítók által támogatott továbbképzés tartalmát tekintve továbbra is a szakirányú képzések dominálnak, melyek formája leggyakrabban a vállalati belső képzés. Ez feltételezhetően abból következik, hogy így tudják a cégek leginkább a saját igényeik szerint meghatározni a továbbképzés tematikáját és a cég által elvárt hatékonyság szempontjából is ez tűnik a legeredményesebbnek. Még mindig a nyelvi képzés a második leggyakrabban választott képzési terület, melyet a kiállítók szintén leginkább belső vállalati képzés keretében próbálnak megoldani.

Szakmai továbbképzést igényel	ÉMK	ÉPK	GPK	GTK	KSK	TTK	VBK	VIK	„BME látogató”	„Külsős látogató”	Hallgató	Végzett
	85,4	80,8	90,2	91,9	86,0	100,0	90,3	88,9	88,3	92,0	90,0	88,9

56. táblázat: Az elkövetkezendő 3 évben szükségesnek tartod szakmai továbbképzésedet? (%)

Továbbképzés formája és tartalma	Szakirányban	Gazdasági/menedzsment területen	Műszaki területen	Nyelvi	Jogi	Egyéb	Összesen
Vállalati belső képzés (saját szervezésű képzés)	17,7%	6,6%	1,8%	13,1%	1,1%	0,9%	41,3%
Felsőfokú tanulmányok (újabb diploma, PhD képzés, MBA képzés, szakirányú továbbképzés)	15,7%	7,3%	1,5%	3,6%	0,5%	0,4%	29,0%
Külső képzések, tanfolyamok (nem saját szervezésű)	7,2%	3,2%	1,6%	15,1%	0,9%	1,7%	29,7%
Összesen	40,6%	17,1%	4,9%	31,9%	2,4%	3,1%	100,0%

57. táblázat: A látogatók megoszlása a továbbképzés formája és tartalma szerint (%)

13. A LÁTOGATÓK RÉSZVÉTELÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐ, A RENDEZVÉNY MEGÍTÉLÉSE

1. A látogatók elsősorban tájékozódási szándékkal, másodsorban állás keresési szándékkal látogattak ki az állásbörzére. A nem műegyetemista látogatók körében erősebb volt az álláskeresési szándék, mint a BME-ről érkezők között, míg a szakmai gyakorlati hely keresési szándék éppen fordítva volt megfigyelhető.
2. Az állásbörze látogatói és kiállítói tízfokozatú skálán (1 – teljesen elégedetlen, 10 – maximálisan elégedett) értékelhették részletesen a rendezvény egyes elemeit. A látogatók összesített átlagosztályzata 8,42. A válaszadók (melyek száma mindezidáig most volt a legmagasabb) 11,9 %-a értékelte nagyon jónak, azaz adott tíz pontot a lehetséges tízből.
3. Amennyiben a részletes értékelést vizsgáljuk, a következő megállapítások tehetők:
 - A látogatók most is a rendezvény helyszínével voltak leginkább megelégedve. Emellett elmondható, hogy a nem műegyetemista válaszadók minden alkalommal jelentősen alacsonyabb osztályzatot adnak e paraméternek, ami a számukra jelentkező többlettutazásból egyértelműen következik.
 - A kiállítók számával a válaszadók alapvetően elégedettek voltak.
 - A felkínált állásajánlatok számával és milyenségével való megelégedettség a tavaszi és őszi börzék méretkülönbsége miatt ingadozó. E szempontokkal való megelégedettség körülbelül azonos, mint az 1 évvel korábban métrnél.
4. A látogatók által a rendezvénnyel kapcsolatban megfogalmazott kritikákat több csoportba oszthatjuk:
 - 65 megjegyzés valamilyen hiányolt karrier-jellegű szolgáltatásra vonatkozott. Sorrendben legtöbben a próbainterjú lehetőségét, az önéletrajz írási, elemzési lehetőséget, a grafológiát, és a karriertanácsadást hiányolták.
 - 25 megjegyzés alapján elmondható, hogy a felkínált álláslehetőségek most sem elégítették ki minden szakterületről érkező igényét. Többen az építőmérnöki, építészmérnöki, biomérnöki, gazdasági, illetve turisztikai állásajánlatokat, míg mások az alsóbb éveseknek szóló részmunkaidős, vagy nyári munkalehetőséget és a nemzetközi állásokat hiányolták.
 - 5 megjegyzés vonatkozott arra, hogy valamilyen információs kiadványban, interneten jó lenne csoportosítani a cégeket, a keresett végzettség, szakterület, vagy a vállalkozás régiója, illetve főprofilja alapján.
 - 8 megjegyzés az épület zsúfoltságára vonatkozott. A válaszadók ezzel kapcsolatban hiányolták a pihenő területeket, berendezéseket (asztal, szék stb.) és a ruhatárat.
 - 5 fő tájékoztató jellegű térképet hiányolta.
 - 13 megjegyzés vonatkozott az állásbörze helyszínére és időpontjára. Többen hiányolták a hosszabb nyitvatartást és hogy más időpontra vagy helyszínre tennék az állásbörzét.

Látogatás oka (5 – nagyon fontos, 1 – nem fontos)	2008. őszi	2008. tavasz	2007. őszi	2007. tavasz	2006. őszi	Válaszadó
Tájékozódok	4,25	4,35	4,37	4,28	4,42	1485
Állást keresek	3,32	3,43	3,38	3,29	3,62	1469
Szakmai gyakorlatot keresek	2,80	3,10	2,80	3,25	2,86	1409
Részmunkaidős állást keresek	2,59	2,70	2,45	2,69	2,57	1431
Projektfeladatot/ diplomamunka-írási lehetőséget keresek	2,32	2,30	2,11	2,26	2,04	1422
Állást szeretnék váltani	2,18	2,11	2,09	2,13	2,13	1434

58. táblázat: Mi volt a fő oka annak, hogy eljöttél az Állásbörzére?

Elégedett vagy-e a Műegyetemi Állásbörze...	2008. őszi		2008. tavasz	2007. őszi	2007. tavasz	2006. őszi	2006. tavasz
	Átlag	Válasz					
helyszínével	8,78	1358	9,03	8,89	8,97	9,17	8,69
a rendezők segítőkészségével	8,51	1315	8,90	8,80	8,40	8,71	8,28
időpontjával	8,09	1382	8,36	8,33	8,39	8,35	8,12
a kiállító cégek számával	7,96	1356	8,65	8,10	8,28	8,27	8,15
cégkatalógusával (Állásbörze Kalauz)	8,06	1253	8,44	8,15	7,64	8,05	7,98
meghirdettségével	8,02	1377	8,35	7,81	7,75	8,02	7,86
a felkínált állásajánlatok számával	7,27	1292	7,52	7,07	7,23	6,81	7,42
a felkínált állásajánlatok milyenségével	7,03	1305	7,66	7,23	7,15	7,03	7,30
a kiegészítő szakmai programokkal	6,84	1250	7,15	7,05	6,99	6,89	6,92
a kiegészítő szórakoztató programokkal	6,44	1249	6,72	6,67	6,49	6,52	6,52

59. táblázat: A látogatók részletes értékelése

Végző értékelés	2008. őszi	2008. tavasz	2007. őszi	2007. tavasz	2006. őszi	2006. tavasz
1 - nagyon rossz	–	–	–	–	–	–
2	–	–	–	–	–	–
3	0,22%	–	0,34%	0,32%	0,23%	0,91%
4	0,72%	0,31%	–	0,81%	0,47%	1,09%
5	2,16%	1,56%	3,03%	2,75%	3,05%	2,55%
6	3,32%	2,18%	3,03%	3,72%	3,52%	3,10%
7	14,00%	10,28%	12,46%	14,22%	17,37%	10,93%
8	39,61%	34,89%	34,68%	34,73%	32,39%	40,62%
9	28,07%	36,14%	28,28%	27,95%	26,53%	23,50%
10 - nagyon jó	11,90%	14,64%	18,18%	15,51%	16,43%	17,30%
Összesen	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Összes válaszadó	1386	321	297	619	426	549
Átlag	8,42	8,45	8,35	8,24	8,23	8,24
Szórás	5,67	1,06	1,21	1,26	1,26	1,32

60. táblázat: A rendezvény összesített látogatói értékelése

14. A KIÁLLÍTÓK RÉSZVÉTELÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐ, A RENDEZVÉNY MEGÍTÉLÉSE

1. A kiállítók az állásbörzén való részvételt továbbra is egy jó lehetőségként értékelik vállalatuk munkát kereső fiatalokkal való megismertetésére. Ezen túl a kiállítóknak a rendezvényen való részvételéről hozott döntését konkrét munkaerő felvételi szándék is befolyásolta.
2. A kiállítók által adott átlagosztályzat 8,54, 22,31 %-uk értékelte nagyon jónak, azaz adott tíz pontot a lehetséges tízből. Ez utóbbi egy mutató alapján a 2008. őszi volt az elmúlt hét börze közül a legerősebb.
3. Amennyiben a részletes értékelést vizsgáljuk, a következő megállapítások tehetők:
 - A kiállítók – a látogatókhoz hasonlóan – most a rendezvény helyszínével voltak leginkább megelégedve.
 - Elmondható, hogy mint mindig, most is legkevésbé a látogatók tudásával, felkészültségével vannak megelégedve a kiállítók. Feladatunk, hogy a börze előtt a látogatókat minél inkább rávegyük a börzén történő megjelenésre, és a megjelenéssorán történő aktív kapcsolatfelvételre a kiállítókkal.
 - A látogatók végzettség szerinti sokszínűsége mindig a legkevésbé megelégedett szempontok közé tartozik, és a tavaszi rendezvényhez képest csökkent. Ezen erősebb (főként nem BME-n belüli) hallgatói marketinggel, lehet segíteni.
 - A látogatók számával való elégedettség sajnos csökkent az előző állásbörzéhez képest, de az egy évvel ezelőttnél magasabb.
 - Az információs oldalak feltöltését szolgáló rendszerrel való elégedettség most volt a legalacsonyabb, ami maga után vonja, hogy mindenképpen fejleszteni kell mindkét rendszert a jövőben.
4. A kiállítók a rendezvénnyel kapcsolatban 25 kritikus állítást fogalmaztak meg, amely fele az előző rendezvényen elhangzóknak. A megfogalmazott kritikákat több csoportba oszthatjuk:
 - A legnagyobb csoport (9 válasz) a standok felszereltségére, kialakítására, illetve az informatikai háttérrel kapcsolatban (wifi, internet kapcsolat) érkezett.
 - Második legtöbb kritika (4 válasz), a szervezés rugalmasságára vonatkozott.

Kiállítók részvételét befolyásoló egyes tényezők (1–nem fontos, 5–nagyon fontos)	2008. ősz	2008. tavasz	2007. ősz	2007. tavasz	2006. ősz	Válaszadó
Ez egy jó lehetőség, hogy megismertessük magunkat a munkát kereső fiatalokkal	4,53	4,66	4,56	4,66	4,32	133
A közeljövőben új munkatársakat szándékozunk felvenni	4,34	4,41	4,46	4,35	4,31	133
Elsősorban az önéletrajzok begyűjtése a célunk, hogy a későbbiekben azok közül választhassuk ki a munkatársakat	3,60	3,56	3,43	3,50	3,42	134
A korábbi év(ek)ben is itt voltunk	3,36	3,62	3,41	3,43	3,27	133
Szakmai gyakorlati lehetőséget kínálunk a fiataloknak	3,29	3,52	3,30	3,14	3,01	133
Tájékozódni kívánunk a leendő végzetek szaktudásáról	3,22	3,63	3,26	3,19	3,11	133
Tájékozódni kívánunk a leendő végzetek elvárásairól	3,11	3,28	3,06	2,98	2,87	133
Tájékozódni kívánunk más munkaadók ajánlatairól	2,69	2,84	2,60	2,79	2,85	129
Tanulás melletti részmunkaidős álláslehetőséget kínálunk	2,44	2,68	2,25	2,09	2,35	126
Egyéb	3,90	4,90	3,75	-	-	10

61. táblázat: A kiállítók részvételét befolyásoló egyes tényezők fontossága?

Mennyire elégedett az Önök cége a Műegyetemi Állásbörze 2008. őszi rendezvény...	2008. ősz	2008. tavasz	2007. ősz	2007. tavasz	2006. ősz	2006. tavasz
helyszínével	9,37	9,07	9,06	9,03	9,02	9,42
az alapszolgáltatás „tartalmával”, elemeivel	8,75	8,70	8,76	8,90	8,69	9,30
ideje alatt a cégük felé kínált szolgáltatásokkal összességében	8,76	9,17	8,69	9,51	8,96	9,45
szervezői részről a cégük irányába történt kapcsolattartással	8,58	9,49	8,66	9,06	8,67	8,99
cégkatalógusával (Állásbörze Kalauz)	8,59	8,61	8,62	8,88	8,68	9,25
ideje alatt az étkezés színvonalával	9,15	8,94	8,61	8,66	8,70	8,50
honlapjával, az azon fellelhető információkkal	8,41	8,31	8,47	8,52	8,62	8,72
időpontjával	8,96	8,64	8,45	9,03	7,68	9,19
a részvételi lehetőségekről szóló tájékoztatójával	8,26	8,05	8,45	8,69	8,32	8,65
az információs oldalak feltöltését szolgáló rendszerrel	8,01	8,83	8,34	8,58	8,45	8,50
meghirdetetttség	8,82	8,30	8,32	8,78	8,21	9,05
látogatóinak számával	7,10	7,29	6,53	7,51	7,03	7,35
látogatóinak végzettség szerinti sokszínűségével	7,02	7,40	6,49	7,19	6,76	7,04
látogatók tudásával, felkészültségével	6,70	6,82	6,32	6,68	6,46	6,58
ideje alatt a hostessek munkájával	9,37	8,84	9,40			
ideje alatt a cégük felé kínált technikai szolgáltatásokkal	8,55	8,66	8,70			
ideje alatt a cégük felé kínált Business Center szolgáltatással	8,51	8,75	8,51			

62. táblázat: A kiállítók részletes értékelése

Osztályzat	2008. ősz	2008. tavasz	2007. ősz	2007. tavasz	2006. ősz	2006. tavasz
1 - nagyon rossz	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-
3	-	0,52%	-	0,7%	0,9%	0,7%
4	0,77%	-	1,4%	-	0,9%	-
5	1,54%	2,06%	3,6%	-	4,5%	0,7%
6	2,31%	3,61%	5,0%	4,2%	4,5%	4,2%
7	10,77%	11,86%	14,4%	11,8%	9,0%	6,3%
8	30,00%	29,90%	33,8%	32,6%	34,2%	31,3%
9	31,54%	35,05%	25,9%	31,9%	25,2%	35,4%
9,5	0,77%	1,03%	-	-	-	-
10 - nagyon jó	22,31%	15,98%	15,8%	18,8%	20,7%	21,5%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Összes válaszadó	130	194	139	144	111	144
Átlag	8,54	8,41	8,17	8,45	8,27	8,58
Szórás	1,18	1,20	1,33	1,15	1,44	1,16

63. táblázat: A rendezvény összesített kiállítói értékelése

15. A LÁTOGATÓK ISMERETSZERZÉSI FORRÁSAI

1. A BME-s látogatók leginkább plakátokról, ismerősöktől, szórólapokból, nyomtatott sajtótermékekből és a Karrier Irodától szereztek tudomást az állásbörzéről, ami a jó belső kommunikáció és elérhetőség, valamint a Karrier Iroda érdeme. A külsősök ezzel szemben leginkább ismerősök révén hallottak az állásbörzéről, valamint plakátokról, internetről szereztek információt. Az ismerősök ajánlása mind a BME-s, mind a külsős látogató, valamint a hallgatók és a végzetek között is első vagy második helyen szerepel.
2. A nyomtatott sajtótermékek között első helyen minden kategóriában a Metro újságot választották a megkérdezettek. A BME-s látogatók és a hallgatók másodlagos ismeretszerzési forrása egyéb egyetemi újságok voltak, míg a külsősök és a végzetek a Pesti Est-ből tájékozódtak.
3. Az internetes weblapok között a BME-sek és a hallgatók első helyen az Iwiw-et jelölték meg, míg a külsősök és a végzetek a Profession.hu-t.

Honnan hallott az Állásbörzéről?	Hallgató	Végzett	„BME látogató”	„Külsős látogató”
ismerősöktől	15,72%	24,19%	12,74%	27,42%
egyetemi tanáraitól	7,23%	3,13%	7,62%	3,43%
Karrier Irodától	10,01%	7,14%	11,12%	5,77%
más egyetemi szervezeti egységtől	1,03%	0,88%	1,00%	1,00%
plakátokról	23,77%	18,17%	24,28%	19,06%
beltéri hirdetőtáblákról	11,11%	3,63%	12,81%	2,68%
szórólapokból	17,51%	10,65%	17,97%	12,04%
nyomtatott sajtótermékből	3,85%	6,02%	3,58%	5,85%
televízióból	1,13%	2,38%	1,15%	2,01%
rádióból	1,33%	3,38%	1,23%	2,93%
internetes weblapon	5,84%	18,30%	4,85%	16,30%
egyéb úton	1,49%	2,13%	1,65%	1,51%
Összesen	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

64. táblázat: Honnan hallott az Állásbörzéről?

	Összesen	„BME látogató”	„Külsős látogató”	Hallgató	Végzett
Metropol újság	53,6%	38,1%	69,6%	45,2%	72,2%
Népszabadság	5,6%	6,3%	5,3%	7,1%	2,7%
Pesti Est	4,8%	1,5%	5,3%	3,5%	2,7%
Exit	4,8%	3,1%	7,1%	3,5%	8,3%
Műhely	24,0%	47,6%	-	34,5%	2,7%
HVG	4,0%	-	8,9%	2,3%	8,3%
egyéb	3,2%	3,1%	3,5%	3,5%	2,7%
Összes újság	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

65. táblázat: Nyomtatott sajtótermékek (válaszolók száma: 118)

	Összesen	„BME látogató”	„Külsős látogató”	Hallgató	Végzett
allasborze.bme.hu	19,74%	28,35%	12,64%	19,31%	18,18%
Profession hu	3,82%	-	6,89%	-	9,09%
Jobmonitor.hu	2,54%	-	4,59%	1,13%	4,54%
Jobline.hu	1,91%	-	3,44%	-	4,54%
bme.hu	22,92%	25,37%	21,83%	19,31%	28,78%
karrier.bme.hu	1,27%	2,98%	-	2,27%	-
lwiw.hu	13,37%	11,94%	14,94%	18,18%	7,57%
origo.hu	8,28%	4,47%	10,34%	10,22%	4,54%
freemail.hu	8,28%	10,44%	6,89%	9,09%	7,57%
index.hu	3,18%	4,47%	2,29%	4,54%	1,51%
google.com	2,54%	1,49%	3,44%	3,40%	1,51%
hvg.hu	1,91%	1,49%	2,29%	1,13%	3,03%
internetes egyeb	10,19%	8,95%	10,34%	11,36%	9,09%
Összes internet	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

66. táblázat: Internetes weblapok (válaszolók száma: 150)